

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ
ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

Adresa: str. Albișoara 38, et. 7, Chișinău, Republica Moldova

Tel.: (+373 22) 22-57-99 E-mail: info@oda.md

**FONDUL PENTRU ANTREPRENORIAT ȘI
CREȘTERE ECONOMICĂ A MOLDOVEI
(FACEM)**

**PRODUS DE FINANȚARE
”FACEM Investiții BGK”**

August 2024

Public

Fișa documentului

Numărul versiunii	Persoana responsabilă, funcția	Comentarii generale privind aprobarea versiunii	Data aprobării versiunii
Versiunea 1.0	Consiliul ODA	Aprobat la ședința Consiliului ODA (proces-verbal nr. 15)	03.09.2024
Versiunea 1.1	Consiliul ODA	Aprobat la ședința Consiliului ODA (proces-verbal nr. 4), în vigoare 01.07.2025	07.05.2025

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE ȘI DEFINIȚII

1. Obiectivul principal al Produsului de finanțare

Obiectivul principal al produsului „FACEM Investiții BGK” (în continuare – Produs de finanțare) este stimularea creșterii economiei naționale prin oferirea IMM-urilor a resurselor financiare, în condiții avantajoase, pentru finanțarea proiectelor investiționale ce țin de eficiența energetică, tranziția energetică și măsuri de adaptare la schimbările climatice.

2. Obiectivele specifice ale Produsului de finanțare

În vederea asigurării atingerii obiectivului propus, precum și pentru asigurarea cuantificării impactului implementării Produsului de finanțare, se stabilesc următorii indicatori de implementare și monitorizare/evaluare:

- (1) **Indicatori de impact economic**, cuantificați în baza rapoartelor statistice prezentate de beneficiari în al 3-lea an de la obținerea finanțării:
 - a) majorarea și/sau menținerea de către beneficiari a cel puțin 500 locuri de muncă;
 - b) cel puțin 60% din beneficiari au înregistrat o creștere a performanței financiare;
 - c) cel puțin 60% din beneficiari au înregistrat o creștere a productivității muncii;
- (2) **Indicatori de performanță financiară**, înregistrați la sfârșitul anului 3 de la lansarea produsului:
 - a) obiectiv țintă – 120 proiecte finanțate;
 - b) valoarea totală a finanțărilor oferite pentru proiectele investiționale: **până la 166 000 000 lei**;
 - c) valoarea totală a investițiilor realizate de beneficiari – **circa 190 000 000 lei**.
- (3) **Indicatori de performanță privind aspectele sociale și de gen**, înregistrați până în anul 2031:
 - a) cel puțin 25% din beneficiarii finanțărilor sunt IMM-uri administrate de femei (administrator sau deținător de cotă-parte de minim 25% din capital social al IMM-ului);
 - b) cel puțin 25% din beneficiarii finanțărilor sunt IMM-uri administrate de tineri (administrator sau deținător de cotă-parte de minim 25% din capital social al IMM-ului, deținută de persoane cu vârsta de până la 35 ani inclusiv).
- (4) **Indicatori de proiect de finanțare**, înregistrați până în anul 2031 inclusiv:
 - c) cel puțin 600 IMM-uri cu suport (consultații) în pregătirea documentației de investiții prin intermediul unor cursuri de formare pentru consolidarea capacităților privind educația financiară și antreprenorială;
 - d) cel puțin 300 IMM-uri, care au solicitat finanțare de la bănci, cu suport în cursuri de alfabetizare financiară;
 - e) Cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră evitate pe an – 2052 (*Prezumând emisii*

estimate de 5,7 t CO₂ e la o instalație de 10 kW pe an, investiție medie de 30 kW x 120 proiecte finanțate. Valoarea țintă = 120 x 30 kW x 0,57 t = 2052. Emisia de 5,7 t CO₂ la o instalație de 10 kW este estimată presupunând un timp mediu de lucru fotovoltaic de 1200 h pe an în Moldova și 0,473 factor național de emisie pentru consumul de energie electrică în Moldova).

3. Definiții și acronime

- (1) **BGK** – Bank Gospodarstwa Krajowego Al. Jerozolimskie 7, 00-955 Warsaw, NIP: 525-00-12-372, REGON: 000017319 care acționează în temeiul Legii privind Bank Gospodarstwa Krajowego din 14 martie 2003 (Jurnalul de legi din 2022, articolul 2153) și Statutului Băncii Gospodarstwa Krajowego, constituind o anexă la Regulamentul Ministerului Dezvoltării din 16 septembrie 2016 privind aprobarea Statutului Bank Gospodarstwa Krajowego (Jurnalul de Legi din 2016, articolul 1527).
- (2) **Beneficiar efectiv** – o persoană fizică care exercită control direct sau indirect asupra Beneficiarului Final, care corespunde definiției de beneficiar real, definit în [Directiva \(UE\) 2015/849](#) privind AML*.

[Conform Directivei \(UE\) 2015/849](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015, privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, **Beneficiar real înseamnă orice persoană (persoane) fizică (fizice) care dețin(e) sau controlează în ultimă instanță clientul și/sau persoana fizică (persoanele fizice) în numele căreia (căroră) se realizează o tranzacție sau o activitate și care includ(e) cel puțin:*

- i. *persoana fizică (persoanele fizice) care dețin(e) sau controlează în ultimă instanță o entitate juridică prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate asupra unui procent suficient din acțiuni ori din drepturile de vot ori prin participația în capitalurile proprii ale entității respective, inclusiv prin deținerea de acțiuni la purtător, sau prin exercitarea controlului prin alte mijloace, alta decât o societate cotate pe o piață reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu dreptul Uniunii sau al unor standarde internaționale echivalente care asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate.*

Deținerea a 25% plus unu acțiuni sau participația în capitalurile proprii ale unui client într-un procent de peste 25% de către o persoană fizică este un indiciu al exercitării directe a dreptului de proprietate. Deținerea a 25% plus unu acțiuni sau participația în capitalurile proprii ale unui client într-un procent de peste 25% de către o entitate corporativă, care se află sub controlul unei (unor) persoane fizice, sau de către mai multe entități corporative, care se află sub controlul aceleiași (acelorași) persoane fizice este un indiciu al exercitării indirecte a dreptului de proprietate. Aceasta se aplică fără a aduce atingere dreptului statelor membre de a decide ca un procent mai mic să poată constitui un indiciu al proprietății sau al controlului. Controlul prin alte mijloace poate fi definit, printre altele, în conformitate cu criteriile din articolul 22 alineatele (1)-(5) din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului;

- ii. *în cazul în care, după epuizarea tuturor mijloacelor posibile și cu condiția să nu existe motive de suspiciune, nu se identifică nicio persoană în conformitate cu punctul (i) sau în cazul în care există orice îndoială că persoana identificată (persoanele identificate) este (sunt)*

beneficiarul real (beneficiarii reali), persoana fizică (persoanele fizice) care ocupă o funcție (funcții) de conducere de rang superior, entitățile obligate țin evidența măsurilor luate în vederea identificării beneficiarilor reali în conformitate cu punctul (i) și cu prezentul punct.

- (2) **Beneficiar final** – întreprindere căreia IFP i-a acordat finanțare pentru implementarea proiectului(elor) investițional(e) menționate la pct. 4 din prezentul Produs.
- (3) **Eficiența energetică** se referă la utilizarea optimă a energiei pentru a obține un anumit rezultat sau pentru a realiza o anumită activitate. Aceasta implică reducerea consumului de energie fără a sacrifica calitatea sau performanța serviciilor sau produselor furnizate. Eficiența energetică poate fi îmbunătățită prin utilizarea tehnologiilor mai eficiente, implementarea practicilor mai bune de utilizare a energiei și promovarea conștientizării și educării privind economisirea energiei.
- (4) **FACEM** – Fondul pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei.
- (5) **FSM** – Solidarity Fund PL.
- (6) **Instituție financiară participantă (sau IFP)** - bancă din Republica Moldova care a încheiat un acord cu ODA și împrumutatul.
- (7) **Măsurile de adaptare la schimbările climatice** se referă la acțiuni necesare a fi întreprinse, pentru face față efectelor schimbărilor climatice, precum creșterea temperaturilor, creșterea nivelului mării, schimbările în modelele de precipitații etc. Aceste măsuri pot include construirea de infrastructură rezistentă la schimbările climatice, protejarea ecosistemelor vulnerabile, adaptarea agriculturii și practicilor de gestionare a resurselor de apă.
- (8) **OGPAE** – Instituția Publică „Oficiul pentru Gestionarea Programelor de Asistență Externă”, abilitată prin lege cu atribuții de due diligence, selectare, aprobare, precum și de monitorizare a performanțelor IFP și a eligibilității acestuia de a participa la programe de refinanțare a fondurilor externe, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 338/2020.
- (9) **Resurse FACEM** – se referă la mijloacele financiare în MDL ale FACEM obținute din alocările de la bugetul de stat care pot fi acordate IMM, definite astfel conform Legii cu privire la întreprinderile mici și mijlocii nr. 179/2016, respectând criteriile stabilite la pct. 14 din Regulamentul cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 94/2023 (în continuare – Regulamentul FACEM).
- (10) **Resurse BGK** – se referă la mijloacele financiare în MDL și EUR ale FACEM obținute în temeiul Acordului de împrumut, încheiat la 19 decembrie 2023 între Republica Moldova și Bank Gospodarstwa Krajowego (Polonia), ratificat prin Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 441/2023 și a documentelor subsidiare încheiate în vederea implementării prevederilor acestuia).
- (11) **Sancțiuni** - orice sancțiuni economice sau financiare, embargouri comerciale sau măsuri similare impuse, administrate sau puse în aplicare de oricare dintre următoarele (sau de orice agenție a oricăreia dintre următoarele):
 - Națiunile Unite (<https://main.un.org/securitycouncil/en/content/un-sc-consolidated-list>);
 - Statele Unite ale Americii, (<https://ofac.treasury.gov/sanctions-list-search-tool>);
 - Uniunea Europeană (<https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups->

[and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=en](#)).

- (12) **Solicitant** – întreprindere care solicită finanțare pentru implementarea proiectului(elor) investițional(e) menționate la pct. 4 din prezentul Produs.
- (13) **Tranziția energetică** se referă la trecerea de la utilizarea surselor de energie tradiționale, precum combustibilii fosili, către surse de energie regenerabilă și durabilă, cum ar fi energia solară, eoliană, hidroenergia și altele. Această tranziție este necesară pentru a reduce dependența de resursele neregenerabile și pentru a limita impactul negativ al emisiilor de gaze cu efect de seră și al schimbărilor climatice.
- (14) Alte definiții, noțiuni și acronime utilizate în prezentul document, au sensul expus în Regulamentul FACEM și Acordului de împrumut, încheiat la 19 decembrie 2023 între Republica Moldova și Bank Gospodarstwa Krajowego (Polonia), ratificat prin Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 441/2023 și a documentelor subsidiare încheiate în vederea implementării prevederilor acestuia).
- (15) Noțiunile de **Credit renegociat/prelungit** se referă la creditul care se încadrează în definițiile de activ renegociat/prelungit prevăzute în reglementările Băncii Naționale a Moldovei.

4. Destinația finanțărilor

Destinația finanțărilor: **finanțarea proiectelor investiționale** ale IMM-urilor, care investesc în echipamente, utilaje, instalații și imobile:

(1) ***care îmbunătățesc eficiența energetică și reduc consumul de energie.***

Proiectele investiționale pot include instalarea de echipamente mai eficiente din punct de vedere energetic, cum ar fi sistemele de încălzire și răcire, izolația termică, iluminatul eficient energetic sau alte tehnologii care reduc consumul de energie, etc.

(2) ***care sprijină trecerea de la sursele de energie tradiționale, cum ar fi combustibilii fosili, către sursele de energie regenerabilă și durabilă.***

Proiectele investiționale pot include construirea / reconstruirea infrastructurii și implementarea / adaptarea tehnologiilor necesare pentru dezvoltarea și implementarea energiei curate și pentru reducerea dependenței de resursele neregenerabile, cum ar fi producerea energiei electrice din surse eoliene, solare și hidro, etc.

(3) ***care contribuie la construirea de infrastructură rezistentă la schimbările climatice, protejarea ecosistemelor vulnerabile, adaptarea agriculturii și practicilor de gestionare a resurselor de apă.***

Proiectele investiționale pot include procurarea, construcția și instalarea de echipamente destinate constituirii infrastructurii rezilientă la climă (diguri, baraje și sisteme de gestionare a apelor), precum și implementarea sistemelor de alertă timpurie pentru fenomene meteorologice extreme, cum ar fi inundațiile și secetele, etc.

5. Tipul instrumentului de finanțare

Instrumentul de finanțare: **credit** acordat de IFP beneficiarilor (numit și **credit investițional**) din mijloacele financiare ale FACEM, în monedă națională și/sau în euro (EUR).

Tipul creditului: **credit sau linie de credit simplă.**

Un solicitant poate depune la IFP cereri pentru mai multe credite, dacă nu depășește cumulativ plafonul maxim de finanțare stabilit în prezentul produs de finanțare.

IFP poate acorda unui Beneficiar un credit sau linie de credit simplă, pentru una sau mai multe destinații descrise în p.4 al prezentului document.

6. Valoarea totală a finanțărilor în cadrul produsului de finanțare (buget total)

Bugetul total inițial este de până la 166 000 000 lei, inclusiv:

- a) echivalentul a 5 000 000 EUR – resurse BGK;
- b) până la 70 000 000 lei – resurse FACEM.

7. Perioada de acordare a finanțărilor

Data limită de valorificare a finanțărilor de către IFP pentru finanțarea beneficiarilor este **31.12.2026**.

Data limită poate fi modificată prin informarea IFP și a publicului larg, prin comunicate publicate pe pagina web a ODA, cu 30 de zile înainte de modificarea termenului.

8. Instituțiile financiare participante partenere

IFP – bănci, care au depus o cerere de valorificare a mijloacelor bănești în cadrul produselor de finanțare ale FACEM, destinate recreditării împrumuturilor de stat din surse externe, și care au fost constatate ca fiind eligibile și aprobate de OGPAE, în baza criteriilor de eligibilitate prevăzute de actele normative în vigoare și Acordul de împrumut, pentru finanțarea proiectelor investiționale eligibile ale Beneficiarilor finali.

IFP participantă pot deveni IFP care vor accepta condițiile prezentului Produs de finanțare și vor semna cu IP ODA și cu Ministerul Finanțelor un Contract de recreditare (colaborare) cu privire la valorificarea mijloacelor bănești conform prezentului produs de finanțare.

Lista IFP participante este publicată pe pagina web a ODA, la compartimentul cu informații despre Produsele de finanțare ODA.

CAPITOLUL II. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU SOLICITANTUL/BENEFICIARUL PRODUSULUI DE FINANȚARE

9. Criterii de eligibilitate generale

Solicitanții trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate generale:

- a) este înregistrat în Registrul de stat al unităților de drept din Republica Moldova și nu este în proces de insolabilitate, reorganizare sau lichidare;
- b) nu are beneficiari efectivi înregistrați și/sau rezidenți ai jurisdicțiilor care nu implementează standardele internaționale de transparență stabilite conform actelor normative ale autorității de supraveghere, precum și ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;
- c) nu are restanțe față de bugetul public național, la data semnării contractului adițional cu IFP;
- d) nu este obiectul Sancțiunilor;

- e) să nu dețină o poziție dominantă pe piață, fapt constatat de autoritatea competentă;
- f) cota membrului fondator care nu este întreprindere micro, mică și mijlocie să nu depășească 25%, cu excepția organizațiilor necomerciale;
- g) să nu fie înregistrate cazuri în care controlul de stat a evidențiat repetat aceleași încălcări ale legislației.

10. Criterii de eligibilitate specifice

Solicitanții trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate specifice:

- a) este IMM clasificat în condițiile prevăzute din anexa nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor tipuri de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolului 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- b) demonstrează IFP capacitatea financiară pentru implementarea proiectului investițional, dispunând de contribuție proprie (dacă este cazul) atât pentru cheltuielile eligibile cât și pentru cele neeligibile (dacă este cazul) și își asumă că va asigura resursele necesare altor cheltuieli necesare pentru implementarea proiectului, inclusiv în contextul aplicării de corecții în cadrul proiectului investițional, contractului de credit și/sau rețineri pentru neîndeplinirea în termen a acțiunilor stabilite în planul de afaceri, precum și că va implementa mecanismele financiare necesare pentru a acoperi costurile de funcționare și întreținere aferente investițiilor finanțate, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora;
- h) pentru imobilul asociat activităților proiectului investițional, acolo unde este cazul, deține sau, după caz, urmează să dețină, dreptul de proprietate sau alte drepturi reale principale asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare, drepturi necesare pentru obținerea autorizației de construire pentru construcții definitive/provizorii, după caz, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

11. Criteriile de eligibilitate a proiectului investițional

- (1) Dispune de un Plan de afaceri pentru implementarea proiectului investițional, în care sunt reflectate pe lângă descrierea investiției preconizate, proiecțiile financiare, etc. și elementele ce țin de eficiența energetică (kW generați/economisiți și/sau emisii reduse de carbon (în tone de CO²).
- (2) Destinația investițiilor, conform proiectului investițional al solicitantului și contractului de finanțare semnat de IFP, se încadrează în destinația finanțării expuse în p. 4 al prezentului document, dar nu se încadrează în următoarele activități economice:
 - C. Industria prelucrătoare (clasele 1101, 1104, 1200, 2020, 2051, 2540, 3040, 3211);
 - G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor (clasele 4617, 4634, 4635, 4639, 4711, 4725, 4726, 4781);
 - K. Activități financiare și asigurări (clasele 6411-6630);
 - L. Tranzacții imobiliare (clasele 6810-6820);
 - O. Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii (clasele 8411-8430);
 - R. Artă, activități de recreere și de agrement (clasa 9200);
 - U. Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale (clasa 9900).
- (3) La evaluarea destinației creditului pentru care se acordă finanțarea, se ia în considerație activitatea

în care este îndreptată investiția, care nu neapărat corespunde domeniului de activitate de bază al solicitantului.

- (4) Mijloacele financiare acordate pentru proiectele investiționale implementate în zona urbană (orașele Chișinău și Bălți) nu va depăși limita de 49% din mijloacele financiare disponibile pentru prezentul produs de finanțare.
- (5) ODA va monitoriza respectarea limitei prevăzute la alin. (4) p. 11, iar în cazul în care se constată atingerea sau depășirea imediată a acesteia, ODA nu va aloca suplimentar IFP - urilor mijloace financiare din FACEM pentru investiții în zonele urbane, cu excepția dosarelor pentru creditele aflate în examinare, și va informa IFP - urile despre aceasta în termen de **5 zile lucrătoare** de la data constatării atingerii sau depășirii limitei menționate.
- (6) Creditul, nu poate fi obiect al compensării dobânzilor din contul programelor de subvenționare/susținere de stat.
- (7) Creditul investițional poate fi obiect al produselor ODA de garantare, dacă solicitarea de garantare corespunde criteriilor și cerințelor produselor de garantare.

12. Cheltuieli eligibile spre finanțare

- (1) Resursele Produsului de finanțare pot fi utilizate pentru achitarea contravalorii, în țară și străinătate, a bunurilor și serviciilor care corespund destinației finanțărilor *proiectelor investiționale* ale IMM-urilor conform pct. 4 din prezentul Produs.
- (2) Pentru finanțarea proiectelor investiționale ce țin de **eficiența energetică și tranziția energetică** pot fi finanțate cheltuielile legate de procurarea și instalarea echipamentelor și/sau renovarea/reabilitarea clădirilor (construcțiilor) pentru efectuarea modernizărilor care includ:
 - a) pompe de căldură (toate tipurile);
 - b) cazane de gaz natural cu condensare de înaltă eficiență;
 - c) echipamente tehnologice aferente producției de bunuri și eficiente din punct de vedere tehnologic;
 - d) unități de cogenerare și tri-generare la scară mică;
 - e) colectoare solare pentru apă caldă (producție de apă caldă menajeră);
 - f) motoare electrice echipate cu convertizor de frecvență;
 - g) unități de tratare a aerului cu recuperare de căldură;
 - h) panourile fotovoltaice/solare, invertore, structura metalică aferentă stației/parcului fotovoltaic;
 - i) sisteme de stocare a energiei;
 - j) echipamente care produc energie geotermală: colectoarele solare pentru agentul termic și încălzire geotermală;
 - k) tehnologii de control al consumului de energie;

- l) izolarea termică a clădirilor, înlocuirea ferestrelor și ușilor cu modele mai eficiente energetic;
 - m) modernizarea sistemelor de ventilație și aer condiționat;
 - n) alte echipamente care contribuie la reducerea consumului de energie electrică;
 - o) servicii aferente implementării proiectelor investiționale finanțate conform prevederilor din subpunctele a) - m) cum ar fi:
 - i. servicii de consultanță și inginerie necesară pentru planificarea, proiectarea și implementarea proiectelor de eficiență energetică și tranziție energetică;
 - ii. servicii de formare și instruire pentru personalul implicat în implementarea și utilizarea noilor tehnologii și practici energetice, inclusiv instruirea pentru utilizarea eficientă a echipamentelor noi;
 - iii. servicii pentru monitorizarea performanței sistemelor și echipamentelor instalate, evaluarea economiilor de energie realizate și raportarea acestora;
- (3) Pentru proiectele investiționale care au ca *scop adaptarea la schimbările climatice* pot fi finanțate cheltuielile legate de:
- a) construcția/modernizarea digurilor;
 - b) construcția/modernizarea captărilor din surse de apă în vederea potabilizării;
 - c) construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile;
 - d) reabilitarea/construcția de rezervoare și stații de pompare/repompare apă;
 - e) extinderea/reabilitarea aducțiunilor, rețelelor de distribuție și a facilităților de colectare/pompare a apei uzate menajere, inclusiv construcții/facilități conexe;
 - f) construcția/reabilitarea stațiilor de epurare a apelor uzate;
 - g) construcția/reabilitarea colectoarelor de apă uzată;
 - h) construcția/reabilitarea facilităților de epurare a nămolurilor;
 - i) construirea unor instalații adecvate de tratare/eliminare a nămolului rezultat din stațiile de epurare;
 - j) echipamente de contorizare;
 - k) echipamente de laborator;
 - l) echipamente de detectare a pierderilor, înființare/extindere sisteme de sectorizare, rețele de distribuție;
 - m) înființare/extindere sisteme de telegestiune;
 - n) echipamente întreținere rețea canalizare;
 - o) alte măsuri pentru scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră.

- (4) Pentru implementarea proiectelor investiționale conform pct. 4 din prezentul Produs pot fi finanțate complementar și cheltuielile pentru:
- a) procurarea, construcția și/sau reconstrucția/reparația imobilelor/spațiilor, inclusiv auxiliare, cu terenurile aferente (în condițiile pct. 13 alin. (1) lit. d)), pentru activități legate de implementarea proiectului investițional;
 - b) procurarea materiei prime și/sau a materialelor necesare procesului de producere/prestare a serviciilor a căror valoare **nu va depăși 30% din valoarea creditului investițional** solicitat pentru implementarea proiectului investițional.
- (5) Cheltuielile menționate la alin. (4) din prezentul punct pot fi finanțate doar din resursele FACEM în MDL, menționate la pct. 6 subpct. b) din prezentul Produs.

13. Cheltuieli neeligibile spre finanțare

- (1) Resursele Produsului de finanțare nu pot fi utilizate pentru următoarele categorii de cheltuieli/costuri:
- a) costurile/cheltuielile de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora acoperite de alte programe/proiecte de asistență și/sau subvenții de stat, inclusiv contribuția proprie;
 - b) impozite și taxe, inclusiv TVA;
 - c) recreditarea și finanțarea costurilor de leasing, credit, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente;
 - d) achiziționarea de terenuri - valoarea cărora depășește 50% din valoarea creditului investițional;
 - e) costuri de arendă sau locațiune a spațiilor/oficiilor/terenurilor;
 - f) cheltuieli administrative care nu se regăsesc în cheltuielile eligibile pentru finanțare;
 - g) procurarea mijloacelor de transport;
 - h) pentru proiecte care au ca rezultat limitarea drepturilor și libertății individuale ale oamenilor sau încălcarea drepturilor omului;
 - i) pentru proiecte inacceptabile din punct de vedere climatic și de mediu;
 - j) pentru activități interzise de legislația națională sau acordurile internaționale ratificate de Uniunea Europeană;
 - k) pentru proiecte controversate din punct de vedere etic sau moral:
 - clonarea reproductivă animală și umană;
 - activități care implică animale vii în scopuri științifice și experimentale, inclusiv editarea genelor și creșterea acestor animale;
 - comerțul sexual și infrastructura, serviciile și mass-media conexe;
 - proiecte care au ca scop producerea, fabricarea, prelucrarea sau distribuirea tutunului;
 - jocuri de noroc și echipamente aferente, hoteluri cu cazinouri interne;
 - proiecte cu scop politic sau religios.

- (2) Până la debursarea mijloacelor financiare de la ODA, în scopul eficientizării procesului de finanțare a proiectelor investiționale ale solicitanților de finanțări, se admite debursarea mijloacelor financiare din contul resurselor proprii ale IFP, cu aplicarea ratei dobânzii conform politicii IFP, dacă acest fapt este stipulat în contractul semnat de solicitant cu IFP.

14. Limitele finanțărilor și valoarea monetară

- (1) Moneda finanțării: lei moldovenești (MDL) și/sau euro (EUR). Un proiect investițional al Beneficiarului poate fi finanțat în MDL și EUR.
- (2) Suma MINIMĂ: echivalentul în MDL a sumei de 5 000 (cinci mii) EUR, la data aprobării finanțării de către ODA, la rata de schimb oficială stabilită de BNM.
- (3) Suma MAXIMĂ: echivalentul în MDL a sumei de 375 000 (trei sute șaptezeci și cinci mii) EUR, la data aprobării finanțării de către ODA, la rata de schimb oficială stabilită de BNM, din care:
- i) până la 250 000 EUR – din resurse BGK;
 - ii) până la 2 500 000 lei – din resurse FACEM.
- (4) La acordarea finanțării din resurse BGK, în baza Acordului de împrumut, încheiat la 19.12.2023 între Republica Moldova și Bank Gospodarstwa Krajowego (Polonia), ratificat prin Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 441/2023 și a documentelor subsidiare încheiate în vederea implementării prevederilor acestuia), IFP aplică prevederile ce rezultă din Legea privind reglementarea valutară nr. 62-XVI din 21.03.2008.
- (5) Valoarea maximă cumulativă a finanțărilor acordate unui beneficiar nu poate depăși suma maximă a finanțării stabilită în subpct. (3) al prezentului punct.

15. Contribuția proprie

- (1) Contribuția proprie a solicitantului: neaplicabil, dacă corespunde reglementărilor interne ale IFP.
- (2) IFP, în funcție de reglementările interne poate solicita contribuție proprie de la solicitantul finanțării.

16. Termen de finanțare

- (1) Termene MAXIME:

Anul valorificării produsului de finanțare	Termen maxim finanțare	Termenul-limită de rambursare a finanțării
2024	6 ani + n luni	28.02.2031
2025	5 ani + n luni	28.02.2031
2026	4 ani + n luni	28.02.2031

- (2) Se admite prelungirea și/sau renegocierea creditului, conform reglementărilor interne ale IFP, cu condiția ca termenul maxim de rambursare a creditului să nu fie mai mare de 28.02.2031 - Termenul-limită de rambursare a finanțării.

17. Condițiile de debursare

- (1) Condițiile de debursare a resurselor financiare către beneficiar sunt determinate de reglementările interne ale IFP cu respectarea criteriilor de eligibilitate și condițiilor Produsului de finanțare.
- (2) Se permite debursarea finanțărilor în tranșe, conform reglementărilor interne ale IFP și a contractului de finanțare semnat cu beneficiarul.

18. Perioada de grație și condițiile de rambursare a finanțării

- (1) Pentru suma principală a finanțării, perioada de grație se stabilește conform reglementărilor interne ale IFP, dar nu poate depăși 12 luni de la data contractului de finanțare.
- (2) Pentru suma dobânzilor aferente finanțării, nu se admite perioadă de grație.

19. Rata dobânzii

- (1) Tip dobândă: COMBINAT (FIXĂ ȘI FLOTANTĂ).
- (2) Mărimea dobânzii contractuale stabilită de ODA pentru Beneficiari:
 - a. *Pentru resursele în MDL - inițial cel mult 5,5% anual*
 - b. *Pentru resursele în EUR - inițial cel mult 4,5% anual*
- (3) Baza de calcul pentru dobândă: 360 zile.
- (4) Modificarea ratei dobânzii se face în baza deciziei ODA, adoptată în funcție de evoluția piețelor financiare și a obiectivelor Guvernului, dar care pentru finanțările contractate de Beneficiari până la modificarea acesteia, indiferent de evoluția piețelor, nu va depăși mărimea ratei dobânzii stabilite inițial în contractul de finanțare.
- (5) IFP este informată cu cel puțin 40 zile calendaristice înainte de data intrării acesteia în vigoare.
- (6) Rata dobânzii nouă se aplică beneficiarului în decurs de 40 zile calendaristice de la data publicării acesteia pe pagina web oficială a ODA și informării corespunzătoare a IFP.

20. Comisioane și plăți aferente finanțării

Pentru finanțarea proiectelor investiționale din mijloacele bănești FACEM, Beneficiarul achită la IFP plăți și comisioane după cum urmează:

- a) Comision unic de acordare a creditului – cel mult 0,5% din suma finanțării, achitat forfetar la încheierea contractului de finanțare;
- b) comision sau taxă pentru renegocierea și/sau prelungirea creditului – conform tarifelor/ reglementărilor IFP;
- c) alte forme de comisioane și plăți aferente finanțării nu se permit.

21. Dobânda de întârziere, penalități sau alte plăți de întârziere

Pentru plățile restante, încălcări ale obligațiilor contractuale, dobânda de întârziere și penalitățile sunt

calculate și încasate de IFP de la beneficiarul finanțării, conform legislației în vigoare și reglementărilor interne ale IFP.

22. Formele de asigurare a rambursării finanțărilor

Garantarea rambursării finanțării beneficiarului se efectuează în conformitate cu politica IFP, inclusiv cu garanții financiare emise de ODA, în modul stabilit, dacă solicitările de garantare întrunesc criteriile și condițiile produsului de garantare.

CAPITOLUL III. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU IFP

23. Criterii de eligibilitate generale

- a) banca deține licență valabilă pentru activitatea de acordare de credite;
- b) banca nu este supusă procedurii de rezoluție sau de lichidare și nu înregistrează pierderi permanente (ceea ce, în scopul implementării prezentului produs, înseamnă 2 ani fiscali consecutivi) din operațiunile lor, nu este supusă de autoritatea de supraveghere unor măsuri de supraveghere care se referă la interzicerea acordării creditelor;
- c) banca deține un portofoliu de credite active acordate întreprinderilor;
- d) banca se conformează normelor stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere referitoare la indicatorii economico-financiar ai băncilor, selectați de ODA, privind capitalul, activele, lichiditatea și profitabilitatea, precum și limitelor de finanțare stabilite de ODA la nivel de bancă;
- e) banca nu are restanțe la bugetul public național;
- f) banca nu este afiliată direct sau indirect cu țările vizate de Sancțiuni;
- g) banca, se regăsește în Lista de entități eligibile, aprobată și remisă la IP ODA de către OGPAE, în baza criteriilor de eligibilitate prevăzute de actele normative în vigoare și Acordul de împrumut, pentru finanțarea a noi sub-proiecte eligibile ale Beneficiarilor finali.

24. Criterii de evaluare și limitele de risc

Criteriile de evaluare, procedura de evaluare a băncilor, precum și limitele maxime se determină în conformitate cu Manualul operațional al FACEM și alte reglementări interne ale ODA.

25. Termen de finanțare

- (1) Termenul de finanțare a IFP pentru acordarea produsului de finanțare "FACEM Investiții BGK" solicitanților se stabilește prin contractul de colaborare pe o perioadă de până la 28.02.2031, după cum urmează:

Anul valorificării produsului de finanțare	Termen maxim de finanțare	Termenul-limită de rambursare a finanțării
2024	6 ani + n luni	28.02.2031
2025	5 ani + n luni	28.02.2031
2026	4 ani + n luni	28.02.2031

Unde n = număr

- (2) Se admite prelungirea și/sau renegocierea creditului, conform reglementărilor interne ale IFP, cu condiția ca termenul maxim de rambursare a creditului să nu fie mai mare de 28.02.2031 - termenul-limită de rambursare a finanțării.

26. Limitele finanțărilor și valoarea monetară

Limitele maxime ale resurselor BGK și resurselor FACEM care ar putea fi trase de IFP pentru solicitantii Produsului de finanțare "FACEM Investiții BGK", vor fi determinate de către ODA. În același timp resursele pot fi trase în limita disponibilității. Resursele alocate IFP pentru "FACEM Investiții BGK" sunt acordate în monedă națională și/sau EUR, conform contractelor de finanțare încheiate de IFP cu Beneficiarul finanțării.

27. Costul pentru resursele atrase de la ODA

- (1) Pentru finanțarea beneficiarilor, IFP este remunerată cu o marjă a dobânzii, în mărime de până la **3% anual**, care este încasată de IFP de la beneficiarii produsului de finanțare.
- (2) Mărimea comisioanelor spre achitare la conturile ODA, în funcție de resurse valorificate sunt după cum urmează:

<i>Moneda</i>	<i>Resurse</i>	<i>Dobândă/comision</i>	<i>Tip</i>	<i>Denumire</i>
EUR	BGK	1% anual	fix	comision FACEM
		0,5% anual		comision pentru dobândă BGK
MDL	FACEM	1% anual	fix	comision FACEM
		1,5% anual	flotant	comision capitalizare FACEM (valoarea maximă)
	BGK	1% anual	fix	comision FACEM
		0,5% anual		comision pentru dobândă BGK
		1% anual	flotant	comision capitalizare FACEM (valoarea maximă)

Notă: Descrierea dobânzilor/comisioanelor:

a) comision pentru dobândă BGK	-	rată a dobânzii calculată și plătită de ODA pentru utilizarea creditului contractat de la BGK
b) comision FACEM	-	comisionul pentru acoperirea cheltuielilor administrative privind organizarea și funcționarea FACEM și a riscurilor suportate de către ODA, conform prevederilor din HG 94/2023
c) comision capitalizare FACEM	-	comision aplicat pentru suplinirea resurselor FACEM, cu scop de finanțare a beneficiarilor definiți în produsele de finanțare ale FACEM

28. Comisioane și plăți aferente finanțării

ODA nu percepe alte plăți pentru utilizarea resurselor financiare valorificate de IFP, decât cele prevăzute la pct. 27.

ODA poate percepe penalități de la IFP, pentru admiterea arieratelor la plata obligațiilor sale față de ODA, în baza prevederilor contractului de colaborare, dar nu mai mult de 3% anual, calculate la suma

neachitată la scadență.

29. Condițiile de debursare către IFP

- (1) Debursarea mijloacelor bănești se execută pentru fiecare beneficiar al produsului de finanțare, în baza solicitării de finanțare depusă de IFP la ODA în format electronic.
- (2) Cererea de finanțare este însoțită de următoarele date/documente:
 - a) IDNO al solicitantului finanțării;
 - b) planul de afaceri și/sau proiecții financiare care să demonstreze fezabilitatea și impactul potențial al proiectului investițional prezentat de Solicitant pentru implementarea proiectului investițional, în care sunt reflectate pe lângă descrierea investiției preconizate, proiecțiile financiare, etc. și elementele ce țin de eficiența energetică (kW generați/economisiți și/sau emisii reduse de carbon (în tone de CO²);
 - c) copia documentului de aprobare a finanțării, însoțită de evaluarea realizată de IFP, care argumentează aprobarea, întocmită conform politicii IFP;
 - d) copia contractului de credit privind finanțarea Beneficiarului (proiect sau contract);
 - e) date financiare privind solicitantul finanțării, indicate în formularul cererii de finanțare:
 - i. date din rapoartele financiare;
 - ii. indicatori economico-financiar;
 - iii. indicatorii financiar prognozați pentru perioada de finanțare;
 - f) date despre numărul, vârsta și sexul salariaților solicitantului finanțării;
 - g) declarații pe propria răspundere a solicitanților finanțării, privind eligibilitatea conform criteriilor și condițiile produsului de finanțare, ajutorul de stat, acceptarea furnizării datelor relevante despre companie, care se utilizează la evaluarea efectului suportului acordat de stat.

Notă: Formularul tip al declarației se aprobă prin ordinul Directorului ODA sau Manualul operațional și este disponibil pentru descărcare pentru IFP și solicitanți pe pagina web www.oda.md

- (3) În cazul în care IFP debursează mijloacele financiare către beneficiar în tranșe, aceasta urmează să indice graficul de debursare solicitat (data și valoarea tranșei) în cererea de finanțare. ODA va debursa mijloacele financiare în baza graficului solicitat de IFP în cererea de finanțare.
- (4) IFP evaluează cererea de finanțare a solicitantului în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data prezentării tuturor documentelor și a informațiilor necesare pentru evaluarea cererii, conform condițiilor stabilite de ODA și propriilor reguli de evaluare.

30. Rambursarea finanțării

- (1) IFP acumulează de la Beneficiari sumele principale, pe care le transferă la contul ODA.
- (2) Rambursarea de către IFP a finanțării obținute de la ODA se efectuează lunar, în termen de până la data de 10 a lunii următoare celei de gestiune. În cazul în care scadența oricărei plăți coincide cu o zi de odihnă sau nelucrătoare, scadența plății respective se va considera prima zi lucrătoare

imediat următoare.

- (3) Suma principală a creditului, rambursată lunar va fi compusă din totalitatea sumelor principale scadente spre plată, conform contractelor semnate de către IFP cu Beneficiarii finanțării.
- (4) În cazul în care în anumite perioade lunar nu vor exista obligații de rambursare a principalului de către solicitanți (în virtutea perioadelor de grație), IFP de asemenea nu va avea obligația de achitare a sumei principale.
- (5) Indiferent de faptul dacă IFP a acumulat sau nu de la Beneficiarii finanțării sumele scadente conform contractelor de credit încheiate, sumele scadente se vor achita în termenul stabilit în graficul de rambursare conform contractelor de credit încheiate.
- (6) IFP își asumă toate riscurile de credit și de conformitate în raport cu Beneficiarii.

31. Modalitatea și frecvența rambursării costurilor pentru resursele trase de către IFP

- (1) Achitarea de către IFP a diferenței dintre suma dobânzilor încasate de la beneficiari și marja IFP, se execută lunar, în termen de până la data de 10 a lunii următoare celei de gestiune. În cazul în care scadența oricărei plăți coincide cu o zi de odihnă sau nelucrătoare, scadența plății respective se va considera prima zi lucrătoare imediat următoare.
- (2) Baza de calcul a dobânzii: 360 de zile.
- (3) Perioada de calcul a costului resurselor trase de către IFP: din data înregistrării mijloacelor bănești în contul IFP până la data anterioară transferării mijloacelor bănești în contul ODA.

32. Formele de asigurare a rambursării finanțărilor de către IFP

Asigurarea rambursării finanțărilor de către IFP va fi stabilită în contractele de colaborare și vor conține prevederi privind cerința ca drept garanție de rambursare a împrumutului de către IFP participante să servească mijloacele bănești aflate în conturile bancare și drepturile de creanțe ce decurg din raporturile cu debitorii proprii.

Creditele finanțate vor fi asigurate de Beneficiari cu garanții de rambursare, conform legislației în vigoare și reglementărilor interne ale IFP.

IFP nu are dreptul, fără permisiunea scrisă a ODA, să anuleze garanțiile ce servesc drept garantare a finanțărilor.

Finanțările acordate de IFP Beneficiarilor finali se asigură cu garanții de rambursare, conform legislației în vigoare și IFP nu are dreptul, fără permisiunea scrisă a ODA, să comercializeze sau să înstrăineze în orice alt mod, precum și să transmită în locațiune persoanei terțe bunurile obținute din contul finanțării, până la achitarea completă a sumei principale, dobânzilor sau altor sume calculate conform prevederilor contractelor de credit încheiate de IFP cu Beneficiarii.

33. Dobânda de întârziere

Rata dobânzii de întârziere va fi determinată în conformitate cu art. 942 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.

CAPITOLUL IV. GRANT

34. Componenta de grant

Solicitanții și Beneficiarii produsului de finanțare beneficiază de grant sub formă de asistență tehnică după cum urmează:

- (1) Consultanță directă/de grup pentru alfabetizarea financiară și formarea competențelor în domeniul antreprenorial pentru IMM-uri - 10 training-uri tematice.
- (2) Consultanță individuală în pregătirea documentației de credit (business vouchere pentru servicii de elaborare a planurilor de afaceri și asistență în pregătirea dosarului) pentru 200 - 250 IMM solicitanți produsului de finanțare, în valoare de 500 - 1000 EUR, în funcție de complexitatea proiectului investițional.
- (3) Organizarea vizitelor de studiu în Polonia pentru 20 de IMM, inclusiv:
 - a) pentru primii 10 beneficiari ai produsului de finanțare;
 - b) pentru 10 beneficiari care au implementat proiectul investițional și au atins cele mai bune rezultate ce țin de obiectivele produsului de finanțare.

35. Condițiile și Mecanismele de acordare a grantului

- (1) Acordarea granturilor sub formă de asistență tehnică se face de Solidarity Fund PL în colaborare cu IP ODA, costul integral al acestora fiind achitat de Solidarity Fund PL.
- (2) Pentru accesarea grantului prevăzut la punctul 34, aliniatele (1) și (2) solicitantul produsului de finanțare depune o cerere la IFP, care la rândul ei, înregistrează cererea de acordare a grantului pe platforma electronică a FACEM, care examinează eligibilitatea solicitantului din punct de vedere al conformității scopului produsului de finanțare stipulat la p.4 din prezentul document.
- (3) Pentru accesarea grantului prevăzut la punctul 34, alin. (3):
 - i. la subpct. a) - în baza cererilor de finanțare aprobate de FACEM, este informat IFP și solicitantul despre eligibilitatea Beneficiarului (după semnarea contractului de credit cu IFP);
 - ii. la subpct. b) - în baza indicatorilor calculați de FACEM, conform datelor prezentate de IFP.
- (4) Procedura de acordare a grantului sub formă de consultanță și a business voucherelor va fi adusă la cunoștință publicului larg prin plasarea acestuia pe pagina web oficială www.oda.md, precum și prin informarea directă de ODA a IFP.

CAPITOLUL V. DISPOZIȚII FINALE

36. Prezentul Produs de finanțare "FACEM Investiții BGK" este elaborat în conformitate cu:

- a) HG nr. 94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenariat și creștere economică a Moldovei;
- b) Politica de produs a ODA, dispozițiile cărora prevalează față de dispozițiile prezentului Produs de finanțare;
- c) Acordul de împrumut, încheiat la 19 decembrie 2023 între Republica Moldova și Bank Gospodarstwa Krajowego (Polonia), ratificat prin Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 441/2023 și a documentelor subsidiare încheiate în vederea implementării prevederilor acestuia. Prevederile Acordului de împrumut prevalează prevederilor tuturor celorlalte documente.